

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

การขอทานในปัจจุบันนั้นเป็นการกระทำในลักษณะองค์กรหรือขบวนการธุรกิจที่ได้มีการแสวงหาประโยชน์จากเด็ก โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอาศัยความอ่อนด้อยทางร่างกาย สติปัญญา ความสามารถ อันส่งผลให้เกิดความเสียหายและความสงบเรียบร้อยของประเทศ ตามกฎหมายที่ยังคงใช้อยู่ในปัจจุบันไม่ถือว่าการขอทานเป็นการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 ในกฎหมายฉบับนี้มีการจัดปัญหาไม่ให้มีคนขอทานนั้น ด้วยวิธีการสงเคราะห์ กำหนดให้รัฐเข้ามาช่วยเหลือคนขอทานให้ได้รับการฟื้นฟู เพื่อไม่ให้กลับมาเป็นคนขอทานอีก การขอทานเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยมาเป็นเวลานานและการขอทานถือว่าเป็นปัญหาดังคมที่เรื้อรังยากแก่การแก้ไข เนื่องจากความยากจนในสังคมยังปรากฏให้เห็นเป็นจำนวนมาก ในปัจจุบันการขอทานนั้นได้มีการพัฒนาลักษณะวิธีการขอทานหลาย ๆ รูปแบบด้วยกัน โดยเฉพาะการใช้วิธีการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทาน ซึ่งการนำเด็กมาขอทานถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิเด็ก และในขณะนี้หากเดินไปตามสถานที่ใดก็ตามจะพบเจอคนขอทานที่เป็นเด็กมากมายตามสถานที่ต่าง ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ รัฐต้องเข้ามาคุ้มครองช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ให้ได้รับการคุ้มครองสิทธิในชีวิต ร่างกาย เนื่องจากเด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและสำคัญยิ่งต่อสังคม เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่เป็นอนาคตของชาติ และเด็กเป็นวัยที่มีความละเอียดอ่อน มาตรการที่รัฐได้เข้ามาคุ้มครองสิทธิของเด็กต้องมีความแตกต่างจากบุคคลในวัยอื่น โดยผู้เขียนได้ทำการศึกษากฎหมายของประเทศอังกฤษ เพื่อได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทย กฎหมายที่ได้มีการเข้ามาคุ้มครองสิทธิของเด็กขอทานของประเทศอังกฤษ ได้แก่ พระราชบัญญัติคนจรจัด ค.ศ. 1824 ได้มีการคุ้มครองในกรณีที่มีผู้แสวงหาประโยชน์กับเด็กขอทาน

พระราชบัญญัติการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ค.ศ. 1933 เพื่อป้องกันเยาวชนจากการที่ตกเป็นเครื่องมือในการข่มขู่

นอกจากนี้ ยังพบถึงแนวทางการคุ้มครองสิทธิของเด็กข่มขู่ ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ. 2532 ได้มีการคุ้มครองสิทธิของเด็กข่มขู่ไว้ด้วย ได้แก่ สิทธิในชีวิตและการอยู่รอด (Survival Rights) สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Protection Right) ซึ่งเด็กมีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองในทุกรูปแบบที่จะเป็นอันตรายต่อเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการคุ้มครองจากการถูกทำร้ายทางร่างกาย จิตใจและทางเพศ ซึ่งรวมทั้งการล่วงละเมิดทางเพศกับหรือการแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ จากเด็ก เช่น การค้าประเวณีเด็ก การขายเด็ก การนำเด็กไปใช้ข่มขู่ ไม่ว่าโดยบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือโดยบุคคลอื่น การได้รับการปกป้องจากสื่อที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่เด็ก เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย บทบัญญัติมาตรา 52 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้มีบทบัญญัติที่มุ่งเน้นในเรื่องของสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นหลัก ในส่วนของการที่รัฐธรรมนูญให้การคุ้มครองสิทธิของเด็ก คือ เด็กมีสิทธิในการอยู่รอด และได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเป็นสำคัญ นอกจากนั้นเด็กมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐ ให้ปราศจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม ทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว การแทรกแซงและการจำกัดสิทธิของเด็ก จะกระทำมิได้ เด็กซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมที่เหมาะสมจากรัฐ แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จะมีบทบัญญัติที่ให้ความสำคัญแก่เด็ก ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ที่จะต้องให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษก็ตาม แต่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ ชุมชน สังคม สิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นเรื่องของชีวิตทุกชีวิต สิทธิ เสรีภาพ อิสระภาพ ความเสมอภาค เด็กข่มขู่ที่น้อยมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองจากภาครัฐมีสิทธิได้รับโอกาสในการพัฒนาทุกรูปแบบเต็มศักยภาพ

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้มีกฎหมายลำดับรองขึ้นมาเพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กในเรื่องเกี่ยวข้องกับการนำเด็กมาขอทานอยู่ 2 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 แต่เมื่อได้ทำการศึกษากฎหมายทั้ง 2 ฉบับที่มีบทบัญญัติที่กล่าวถึงการคุ้มครองสิทธิเด็กขอทานพบว่า มีปัญหาบางประการที่ยังไม่สามารถคุ้มครองเด็กขอทานได้เต็มที่ และพบว่าการที่มีการนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทานนั้น เป็นสิ่งที่กฎหมายในปัจจุบันไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ เนื่องจากในพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 มีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิที่บกพร่องไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้ ดังต่อไปนี้

1) การกระทำที่ถือว่าเป็นการขอทานตามบทบัญญัติมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 กำหนดไว้ว่า “ห้ามมิให้บุคคลทำการขอทาน” ทำให้กฎหมายฉบับนี้คุ้มครองสิทธิบุคคลที่กระทำการขอทานทุกคน กฎหมายไม่ได้ให้ความสำคัญคุ้มครองเฉพาะเฉพาะกลุ่มบุคคลที่เป็นเด็ก ทำให้มีบุคคลมาแสวงหาประโยชน์กับเด็กด้วยวิธีการนำเด็กมาเป็นคนขอทาน ซึ่งเด็กขอทานถูกละเมิดสิทธิ โดยการทรมานทางด้านร่างกาย จิตใจ โดยการขู่บังคับ ทำร้ายร่างกาย ตัดแขน ตัดขาเพื่อให้เด็กพิการ ทำให้กฎหมายจำเป็นต้องกำหนดค่านิยมคำว่า เด็กไว้เพื่อไม่ให้เด็กถูกละเมิดสิทธิ ดังกล่าวด้วย โดยพบว่า กฎหมายที่เข้ามาคุ้มครองเด็กที่กล่าวถึงเด็กที่เป็นเครื่องมือขอทาน มีการกำหนดอายุเด็กไว้แตกต่างกัน คือ ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้ให้คำจำกัดความคำว่า เด็กที่ได้รับการคุ้มครองไว้ว่า เด็ก คือ บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่จะไม่คุ้มครองเด็กหากได้ทำการสมรสแล้ว แต่ในส่วนของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ได้ให้ความสำคัญคุ้มครองในกรณีความผิดฐานมนุษย์โดยการคุ้มครองเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี โดยเด็กที่กระทำการสมรสแล้วกฎหมายก็ยังให้ความสำคัญคุ้มครองเช่นเดียวกัน ดังนั้น ทำให้พบว่า กฎหมายทั้งสองฉบับกำหนดอายุของเด็กที่กฎหมายให้ความสำคัญคุ้มครองที่เหมือนกัน คือ เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี แต่พบว่าเด็กที่นิยมนำมาขอทาน คือ เด็กที่มีอายุไม่เกิน 7 ปี สำหรับเด็กที่มีอายุมากกว่า 7 ปีไปแล้ว ส่วนใหญ่ไม่นำเด็กมาขอทาน ทำให้พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 ต้องให้การคุ้มครองสิทธิเด็กที่มีอายุไม่เกิน 7 ปี ไว้ในกฎหมาย เมื่อกำหนดค่านิยมของเด็กแล้ว สิ่งที่ต้องพิจารณาต่อมาคือ การที่ต้องมีการปรับปรุงในการ-

แก้ไขลักษณะของการกระทำที่เรียกว่าเป็นการขอทานเสียใหม่ ซึ่งในมาตรา 6 วรรค 2 และมาตรา 6 วรรค 3 ได้กำหนดลักษณะที่ถือว่า เป็นการขอทาน คือ เป็นการกระทำโดยการขอทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมิได้ทำงานอย่างใด หรือการที่ผู้อื่นให้ทรัพย์สินใดตอบแทน และมีใช่เป็นการขอกันในฐานะญาติมิตร หรือการขอทานในลักษณะที่มีการร้องเพลง เล่นดนตรี การแสดงใด ๆ ที่ไม่ได้มีการตกลงเป็นค่าสินจ้างในการแสดงไว้ โดยให้ค่าตอบแทนที่ทำการแสดงนั้น เกิดจากความสมัครใจของผู้ชมจะให้ทรัพย์สิน ซึ่งมาตรา 6 วรรค 3 ได้ที่กำหนดไว้ว่า การขบร้อง ดิด สี ดี เป่า โดยไม่ได้กำหนดค่าชม ค่าพึงพบว่า ในปัจจุบันมีบุคคลในหลายกลุ่มได้ใช้วิธีการร้องเพลงและเล่นดนตรี โดยการตั้งกล่องเพื่อนำเงินช่วยเหลือบุคคลที่ยากไร้ แต่มิได้มีเจตนาที่จะกระทำการขอทานแต่อย่างใด และนอกจากนั้นกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดไว้เช่นนี้ทำให้เด็กที่ร้องเพลง เล่นดนตรีเพื่อแสดงความสามารถ ถือว่าเป็นการขอทาน การกำหนดไว้เช่นนี้ถือว่าไม่เหมาะสม ถือว่าเด็กคนใดที่แสดงความสามารถแล้วมีบุคคลมาให้เงินถือว่าเป็นการขอทาน อีกทั้งการกำหนดไว้เช่นนี้เป็นการทำลายศิลปวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม

2) บทลงโทษบุคคลที่นำเด็กเข้าสู่กระบวนการขอทาน ไม่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 ทำให้บุคคลที่นำเด็กมาขอทานไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย จึงได้มีการนำเด็กมาขอทานเพิ่มขึ้นในสังคมไทย ซึ่งเด็กที่มีบุคคลนำมาขอทาน คือ เด็กที่มีอายุไม่เกิน 7 ปี โดยสาเหตุที่ทำให้เด็กเหล่านี้มาขอทานเนื่องจาก เด็กมีครอบครัวที่มีฐานะยากจน เด็กไม่ได้รับการศึกษา ทำให้ผู้ปกครองหางานให้ทำโดยการไปนั่งขอทาน หรือ เด็กทำการขอทานเพื่อต้องการหาเงินมาช่วยเหลือครอบครัว หรือกรณีถูกบังคับ ขู่เข็ญ ข่มขู่ เพื่อให้มาขอทาน จากสาเหตุที่กล่าวมานี้ ทำให้พบว่า เด็กที่เข้าสู่กระบวนการขอทานมีทั้งเด็กสมัครใจเป็นคนขอทาน กับเด็กที่ไม่สมัครใจเป็นคนขอทาน แต่เด็กที่เข้าสู่กระบวนการขอทานส่วนใหญ่ มักเกิดจากมีบุคคลนำเด็กมาเป็นคนขอทาน โดยมีการบังคับขู่เข็ญ ทำกันเป็นธุรกิจการค้า ซึ่งในปัจจุบันจึงเด็กที่มีการขอทานได้รับการทรมานทางด้านร่างกายและจิตใจ จากผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากเด็ก เพื่อให้ได้เงินที่เด็กได้มานั่งขอทาน ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 ไม่มีบทลงโทษในกรณีที่มีผู้แสวงหาผลประโยชน์จากเด็กขอทาน แต่พบว่า มีกฎหมายที่มีแนวทางที่กำหนดบทลงโทษแก่บุคคลที่แสวงหาประโยชน์จาก

เด็กโดยนำเด็กมาขอทาน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2 ฉบับ แต่พบว่า อัตราโทษตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีอัตราโทษที่กฎหมายกำหนดไว้น้อยเกินไป คือ กำหนดโทษไว้ตามมาตรา 78 บุคคลที่นำเด็กมาขอทานต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มีอัตราโทษที่สูงโดยกำหนดโทษไว้ในบทบัญญัติมาตรา 52 บุคคลที่กระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่แปดปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท แม้กฎหมายฉบับนี้จะมีอัตราโทษที่สูงเหมาะแก่การนำมาปรับใช้กับสังคมในปัจจุบัน แต่การนำมาบังคับใช้แก่ผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากเด็กขอทาน ต้องมีการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ หมายความว่า บุคคลนั้นต้องนำเด็กมาขอทานโดยรวมกันเป็นแก๊ง ทำเพื่อการค้า จึงต้องได้รับโทษตามกฎหมาย แต่หากไม่ได้รวมกันเป็นแก๊งไม่ได้ทำเพื่อการค้าไม่ถือว่าเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ ทำให้กฎหมายฉบับนี้เกิดความบกพร่องในการคุ้มครองสิทธิของเด็กขอทาน จึงทำให้ต้องมีมาตรการทางอาญาลงโทษแก่ผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากเด็กขอทาน โดยไม่ต้องคำนึงว่าทำเพื่อการค้าหรือไม่ หากกำหนดได้เช่นนี้จะทำให้สามารถลงโทษแก่ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากเด็กขอทานได้ทุกกรณี

3) อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 ได้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนว่า บุคคลใดมีการกระทำการขอทาน พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการส่งตัว โดยแยกประเภทบุคคลไว้ 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่หนึ่ง คนขอทานที่เป็นคนชราภาพ หรือเป็นคนวิกลจริตพิการ หรือเป็นคนมีโรค ซึ่งไม่สามารถประกอบอาชีพและไม่มีทางเลี้ยงชีพ ทั้งไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดู ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์ ตามมาตรา 7 ส่วนในกรณีคนขอทานที่ไม่อยู่ในลักษณะประเภทแรก ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งให้ไปติดต่อกับสำนักงานจัดหางานของรัฐบาล เพื่อรับการช่วยเหลือภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ได้นำส่งดังกล่าว คนขอทานผู้ที่ได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งและได้กระทำการขอทานก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวไปยังแหล่งประกอบการทำงาน ตามมาตรา 8 แต่กรณีที่กฎหมายบัญญัติอำนาจให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ในการจับกุมเด็กขอทาน ทำให้กรณีที่กฎหมายกำหนดไว้เช่นนี้ถือว่าไม่สอดคล้องกฎหมาย เนื่องจากการที่เด็กไป

นั่งขอทานตามกฎหมายไม่เป็นความผิด ตามหลักในกรณีที่พนักงานตำรวจใช้อำนาจในการจับกุมบุคคลแล้วมาสอบได้ ต้องพบว่า มีการกระทำความผิดเสียก่อน แต่พบว่า การใช้อำนาจในการจับกุมเด็กขอทาน ถือว่าไม่เหมาะสมที่นำมาใช้ปราบปรามเด็กขอทาน เนื่องจาก พบว่า เด็กขอทานที่มีอายุไม่เกิน 7 ปี ไม่ได้มาขอทานได้เอง แต่การขอทานมีบุคคลที่เป็นสาเหตุเกิดจากการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่ครอบครัวยุหรือบุคคลภายนอกครอบครัวยุ ทำให้กฎหมายต้องกำหนดให้การกระทำของบุคคลที่นำเด็กมาขอทาน ถือว่าเป็นความผิดจึงต้องมีการกำหนดโทษ เมื่อกำหนดให้บุคคลเหล่านั้นมีความผิดตามกฎหมาย ทำให้เจ้าพนักงานของรัฐที่มีอำนาจไปจับกุมตัวผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์ของเด็กนั้น ก็สามารถจับกุมได้ ถือว่าเป็นการกระทำที่ชอบตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้รับความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐทุกฝ่าย ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 นั้น พบว่าผู้ที่มีสิทธิใช้อำนาจได้ตามกฎหมาย คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจควบคุมดำเนินการปฏิบัติงานและมีอำนาจออกกฎกระทรวง ส่วนเจ้าหน้าที่รัฐที่มีอำนาจในการจับกุมผู้ที่กระทำการขอทานนั้น กฎหมายได้บัญญัติไว้ในมาตรา 4 คือ พนักงานเจ้าหน้าที่หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจและพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจับกุมเท่านั้น พบว่า กฎหมายไม่สามารถเข้ามาคุ้มครองสิทธิของเด็กได้อย่างเต็มที่ จึงต้องมีมาตรการในการป้องกันโดยการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปแก้ไขปัญหาดังต้นเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการนำเด็กมาขอทาน ซึ่งเมื่อศึกษาพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาคุ้มครองเด็กเกี่ยวกับกรณีที่มีบุคคลนำเด็กมาแสวงหาผลประโยชน์จากการขอทาน ด้วยวิธีการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการมีหนังสือเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน หรือตรวจตัวบุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์เมื่อผู้นั้นยินยอม แต่ถ้าผู้นั้นเป็นหญิงจะต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ หรือตรวจค้นยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่ามีพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อยู่ในยานพาหนะ และเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อ

ตรวจค้น ชีด หรืออายัด เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีพยานหลักฐานในการค้ำมนุษย์ หรือ เพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหาย ซึ่งถือว่ากฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ของ พนักงานเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน ทำให้ในพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 ควรนำแนวทางที่กฎหมายให้อำนาจได้เพียงแต่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีข้อสงสัยว่ามี มูลเหตุที่น่าเด็กมาขอทาน เพื่อทำให้เด็กได้รับการปกป้องสิทธิอย่างเต็มที่

4) การสงเคราะห์เด็กขอทาน คือ การสร้างมาตรการในการช่วยเหลือ การอุดหนุน แก่เด็กขอทาน จากการศึกษา พบว่า ในพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 หลักสำคัญในการบัญญัติเพื่อให้การสงเคราะห์คนขอทานและกฎหมายไม่มีการ- ลงโทษกับคนที่กระทำการขอทาน แต่กฎหมายได้สร้างมาตรการให้การช่วยเหลือ สงเคราะห์แก่คนขอทาน โดยการสงเคราะห์คนขอทานตามมาตรา 7 ให้ส่งตัวไปยัง สถานสงเคราะห์หากพบว่าคนขอทานเป็นคนชราภาพ คนวิกลจริต คนพิการ มีโรคจิตตัว ประการที่สอง การสงเคราะห์ตามมาตรา 8 ให้ส่งตัวไปยังสถานที่จัดหางานหากพบว่า คนขอทานนั้นไม่ใช่คนชราภาพ คนวิกลจริต คนพิการ ซึ่งมาตรการในการสงเคราะห์ ตามกฎหมายได้กล่าวถึงเพียงคนชราภาพ คนวิกลจริต คนพิการทำให้วิธีการที่กฎหมาย สร้างขึ้นเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่กระทำการขอทานที่เป็นคนชราภาพ คนวิกลจริต คนพิการ ทำให้มาตรการที่กฎหมายกำหนดขึ้น ไม่เหมาะที่นำมาช่วยเหลือเด็กที่มาขอทาน เนื่องจาก หากเด็กไม่ใช่คนพิการ หรือมีโรคจิตตัวมา เด็กต้องถูกส่งตัวไปสำนักงานจัดหางาน เด็ก ที่ส่งตัวไปสำนักงานจัดหางาน คือ มีการฝึกอาชีพให้แก่เด็กเพื่อให้เด็กไปประกอบอาชีพ โดยไม่ต้องกลับมาเป็นขอทานอีก มาตรการตรงนี้ไม่เหมาะสมเนื่องจากเด็กอาจมีสภาพ ร่างกาย ความคิดที่ยังไม่ควรไปหางานทำเอง หากไปประกอบอาชีพก็อาจถูกเอาเปรียบ จากผู้ใหญ่ได้ หากต้องการเข้ามาช่วยเหลือเด็กต้องให้การช่วยเหลือเด็กให้เหมาะสม โดย การให้การศึกษากับเด็กขอทาน เนื่องจากการให้การช่วยเหลือคุ้มครองเด็กต้องให้เด็ก ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาควบคู่กันด้วย

2. ข้อเสนอแนะ

เมื่อทราบถึงมาตรการที่พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 แล้ว ผู้เขียนเห็นว่า สมควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ยังบกพร่องเพื่อขจัดปัญหา โดยเพิ่มเติมและแก้ไขตามการกระทำที่ถือว่าเป็นการขอทานตามมาตรา 6 การกำหนด บทลงโทษบุคคลที่นำเด็กเข้าสู่กระบวนการขอทาน การกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามมาตรา 7 และการปรับปรุงวิธีการสงเคราะห์เด็กตามมาตรา 7 เพื่อเป็นการ- ปกป้องเด็กไม่ให้มีบุคคลนำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการขอทาน ซึ่งเป็นไปตามหลักการ ในการคุ้มครองสิทธิเด็ก ได้แก่ หลักประกันสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน หลักความเสมอ- ภาคที่มีการปรับปรุง แก้ไข กฎหมายดังกล่าว ตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

1) เนื่องจากกฎหมายยังมิได้กำหนดคำนิยามของคำว่า “เด็ก” ที่ควรได้รับการ- คุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย จึงเห็นควรมีคำนิยามของคำว่า “เด็ก” หมายความว่า เด็กที่ มีอายุไม่เกิน 7 ปี ไว้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการคุ้มครองสิทธิของเด็กขอทาน

2) แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอทาน ตามมาตรา 6 วรรค 3 โดยให้การแสดง ความสามารถในเรื่องใด ๆ หรือการเล่นดนตรี หรือการเล่นอื่นใดแม้มิได้มีข้อตกลง โดยตรงหรือโดยปริยายที่เรียกเก็บค่าชมหรือค่าฟัง แต่ขอรับทรัพย์สินตามแต่ผู้ชมหรือ ผู้ฟังจะสมัครใจนั้น ไม่ถือเป็นการขอทานตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

3) กำหนดบทลงโทษบุคคลที่นำเด็กเข้าสู่กระบวนการขอทาน โดยกำหนดให้ “ผู้ใดใช้ บังคับ ชูเชิญ จ้าง วาน ยุยงส่งเสริม หรือกระทำด้วยวิธีการอื่นใดนำเด็กมาขอทาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีแต่ไม่เกินสิบห้าปี และปรับสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เพื่อป้องกันมิให้บุคคลแสวงหาประโยชน์จากเด็กด้วยวิธีการนำเด็กมาขอทาน

4) แก้ไขบทบัญญัติที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนี้

(1) แก้ไขอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีอำนาจจับกุมเด็กขอทานมาสอบสวน ตามมาตรา 7 เปลี่ยนเป็นให้ใช้วิธีการสอบถามเด็กขอทานว่า เด็กมีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดู หรือไม่ เนื่องจากเด็กไม่ใช่เป็นผู้กระทำความผิด การใช้อำนาจจับกุมเด็กมาสอบสวน ถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบ

(2) เพิ่มอำนาจหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เด็กขอทานได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างรวดเร็ว โดยกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจตัวบุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า เด็กขอทานมาจากการกระทำความผิด เมื่อผู้นั้นยินยอม แต่ถ้าผู้นั้นเป็นหญิงจะต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ หรือตรวจกันยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่า มีพยานหลักฐานว่ามีการนำเด็กขอทานเพื่อประโยชน์ในการขอทาน หรือเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัด เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีพยานหลักฐานในนำเด็กมาเป็นคนขอทาน หรือเมื่อพบและช่วยเด็กขอทาน และเมื่อปรากฏว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดโดยการนำเด็กมาเป็นคนขอทาน พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมได้ทันที

(3) เมื่อปรากฏจากการสอบถามว่า เด็กขอทาน ไม่มีญาติมิตรอุปการะเลี้ยงดู ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์และจัดหาสถานศึกษาให้แก่เด็กขอทาน แต่ในกรณีที่เด็กขอทานอยู่ในความดูแลของบุคคลใดให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำตัวมาสอบสวนเพื่อจัดให้เด็กขอทานได้มีการศึกษาต่อไป

5) แก้ไขบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการสงเคราะห์เด็กขอทาน ดังนี้

(1) กำหนดคำว่า “เด็ก” ในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 เพื่อให้เด็กได้รับการสงเคราะห์เช่นเดียวกับคนชรา คนพิการ คนวิกลจริต

(2) เพิ่มวิธีการสงเคราะห์เด็กในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 โดยกำหนดคำว่า “ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการฟื้นฟูสภาพร่างกาย จิตใจ ก่อนจึงนำส่งตัวไปสถานสงเคราะห์”